

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

mgr Michał Jerzy Znaniecki

Kwoty płci w systemie wyborczym jako mechanizmy dyskryminacji wyrównawczej

Kwestia partycypacji politycznej kobiet jest ostatnio przedmiotem ożywionych dyskusji na świecie. Uważa się, że odsetek kobiet na listach wyborczych jest niewystarczający w stosunku do liczby kobiet w społeczeństwie, jak i umiejętności i zdolności kobiet. Ten problem jest również szeroko dyskutowany w Polsce. W rezultacie, kwoty wyborcze zostały wprowadzone do polskiego prawa wyborczego, w celu rozwiązania tego problemu.

Celem niniejszej rozprawy jest analiza kwot płci jako mechanizmów dyskryminacji wyrównawczej (dyskryminacji pozytywnej) w systemie wyborczym. Rozprawa składa się ze wstępu, czterech rozdziałów oraz zakończenia. Wszystkie rozdziały rozpoczynają się od Uwag wstępnych i kończą Uwagami końcowymi.

Rozdział pierwszy został poświęcony podstawowym zagadnieniom dotyczącym kwot płci w systemie wyborczym. Omówiono problem partycypacji politycznej kobiet. W rozdziale tym przybliżono pojęcie kwot, ich funkcje oraz ich genezę. Szczegółowej analizie zostały również poddane klasyfikacje systemów kwotowych. Ponadto zaprezentowano argumenty zwolenników oraz przeciwników kwot płci. W rozdziale tym podjęto także zagadnienie czynników sprzyjających wprowadzeniu kwot płci do porządku prawnego.

W Rozdziale drugim oraz w Rozdziale trzecim przedstawiono systemy kwotowe stosowane w poszczególnych państwach Unii Europejskiej. W Rozdziale drugim opisano kwoty obligatoryjne (ustawowe) w postaci rozwiązań prawnych wprowadzonych w danych państwach przez ustawodawców. Dobrowolne kwoty płci, przyjęte przez partie polityczne, zostały przedstawione w Rozdziale trzecim.

W Rozdziale czwartym została dokonana analiza kwestii zgodności obligatoryjnych kwot wyborczych z przepisami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Autor odwołuje się w tym zakresie do orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego i do doktryny polskiego prawa konstytucyjnego. Analiza została przeprowadzona w oparciu o: zasadę przedstawicielstwa, zasadę wolności działania partii politycznych, ogólną zasadę równości, zasadę powszechności wyborów, zasadę równości wyborów oraz zasadę wolności wyborów.

DOCTORAL DISSERTATION SUMMARY

Michał Jerzy Znaniecki, M.Sc.

Gender quotas in the electoral system as mechanisms of compensatory discrimination

The issue of female political participation has been the subject of lively discussions all over the world. It is believed that the percentage of women on election ballots is insufficient as compared with the size of the female electorate, as well as the women's abilities and skills. This problem has recently been widely discussed in Poland. As a result, the electoral quotas have been introduced into the Polish electoral law, in order to solve that matter.

The aim of this dissertation is to analyze gender quotas in the electoral system as mechanisms of compensatory discrimination (positive discrimination). The dissertation consists of an introduction, four chapters and final conclusions. All the chapters begin with Introductory Remarks and end with Final Notes.

The first chapter has been devoted to the basic issues concerning gender quotas in the electoral system. The problem of women's political participation has been discussed. In this chapter the concept of quotas, their functions and their origin has been clarified. This chapter presents detailed analysis of the classifications of quota systems. In addition, arguments of supporters and opponents of gender quotas have been presented. This chapter also addresses the issue of factors favoring the introduction of gender quotas into the legal order.

In the second chapter and in the third chapter, quota systems applied in individual countries of the European Union are presented. The second chapter describes obligatory (statutory) gender in the form of legal solutions introduced in particular countries by legislators. Voluntary gender quotas accepted by political parties are presented in the third chapter.

In the fourth chapter an analysis of compliance of obligatory electoral quotas with the provisions of the Constitution of the Republic of Poland has been made. The author refers in this matter both to the adjudications of the Constitutional Tribunal and to the doctrine of Polish constitutional law. The analysis has been based on: the principle of representation, the principle of freedom of political parties, the general principle of equality, the principle of universality of elections, the principle of equality of elections and the principle of free elections.